

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:
Főter, Hermann-udvar I. emelet, a telephelyénél.

Dérintetlen leveleket csak ismét kézzel fogatunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Főter, Hermann-udvar I. emelet, a külső folyosón.

Hirdetések díjazabály szerint. Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnapi utáni szám 3 kr.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hozva:

Egész évre	12 frt.
Fél évre	6 frt.
Negyed évre	3 frt.
Egy órára	1 frt.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 frt. — kr.
Fél évre	7 frt. — kr.
Negyed évre	3 frt. 50 kr.
Egy órára	1 frt. 20 kr.

A mai ünnep.

Arad, márcz. 15.

Lélekemelő nagy ünnepély zajlott le ma Arad város falai között. Volt ebben az ünnepélyben nagyon sok a nemzeti önérték méltóságából, mely a lelkesedésnek erőt, s a napnak igazán ünnepi színezetet adott.

Verőfényes tavaszi reggel virradt Aradra márczius tizenötödikén, mintha a természet is segítene volna nekünk — a kik ünnepeltünk — és a legszebb tavaszi nap fényében fürödtek meg a házak és középületekről lengő nemzeti zászlók. Az ezrekre menő népesoport, mint egy ember, huzdott a városfal felé, hol az ünnepély első aktusa játszódott le. Bent a nagy teremben ember ember hátán, a karzatok szorongásig telve, az első sorokban és lent a teremben a nők hódító csoportja, a melléktermekben, folyosókon és a városház terén a közönség egész legiója hallgatott, várt és lelkesedett, mint azok odabent, kik tapsolva, éljenzve, tombolva adták kifejezést lelkesedésük örömeinek.

Es ennek a hazafias ünnep közönségének egy részét a hatóságok fejei és képviselői s számos testület küldöttsége képezte.

Mondhatjuk hát, hogy Arad város párt-, állás- és kaszt-különbség nélkül ünnepelt ma, s egy ilyen impozáns egyesülés lelkesedésének kell, hogy legyen ereje és egy ilyen örömnappal várakozója a napot, a melyen hangjai felzajlanak.

Az ünnep hatása kiáradt a lakosság minden tagjára és a kedélyeket megtartotta egész napon át a hangulatnak. Este a színházban nyert folytatást a demonstratio. A két hazafias tableaux-kat egész frencziával tapsolta a közönség s utánuk éppen jókor jött Bánk bán meg Petur, hogy magyarságunk klasszikus deklamációjával tetőzzék a hatást és ünnepet hozzanak elé a magyar színpad muzsájától is, mely ma szavában, külsőjében, minden ízében magyar volt.

Az ünnep utolsó órái az elsőnek a lelkesedését tükrözték vissza. A lakoma hatalmas forrása volt a hazafiai intenciójok szarvnyalásának. S mikor az éj leszállott s a csillagtáboros ég a másnap hajnalát engedte lassan felpirulni boltozatán, akkor Arad város története egy nagy hazafias ünnepel

örögbedett, mely egy új korszak rohamos átalakulását jelzi.

Nem vagyunk és nem is akarunk chauvinistáknak látszani, de a mai ünnep lefolyása s általánossága önkényit juttatja eszünkbe azt az örömdetes átalakulást, melyet Arad városán a magyar nemzetes szellem hatása véghez vitt.

Még ötven évvel ezelőtt, Aradon alig volt nyoma a magyarságnak s különböző nemzetiségek együttélése kezdte csupán körvonalozni a mai idöket, melyek a testvériség örök frigyét napról napra elválaszthatlanabb kötélekkel fűzik.

A félreértésnek mindnyájunkra szomorú napjai lettek. A testvérköz hasonlót szorított meg és az idő, mely Arad város társadalmát is eljuttatja a mileniumhoz, ma már egy olyan képet tár elé, melynek apotheozisa tegnap és ma, külsőségekben és szavakban anyai lelkesedést keltett a szívekben és anyai éltető éjtent esalt az ajkakra.

Es ez jól van így. Es ezt éri s beismeri minden aradi polgár.

A márczius tizenötödiki eszmék diadalának ünnepe a mindnyájunké! Áldása ugy áradt az ország minden nemzetiségére, mint a magyarra. Azon a napon szabadult fel szent István országának följlén minden jobbágy: a magyar, a román is, a szerb is — mindenki! A szabadság éppen azért az, hogy egyenlő jogokat ad minden polgárnak. Nincsenek kiváltságosai és azért testvériség általa minden nemzet, mert a szabadságnak csak egy parenthezes van és ez az — egyenlőség!

Hogyne lett volna hát a mai ünnep közös? Miért sötétítette volna el azt a fényes korszakot, mely a „Rákóczi-nak minden hangja azt kiáltja, hogy: a magyarság följlén mindenki egyformán független és szabad, ha a magyarság erős várában fön áll ez az ország.

A különböző nemzetiségű országok fönállásának titka: az uralkodó faj hegemoniájának teljes érvényesülésében rejlik. De ez soha sem azt jelenti, hogy egy fajnak mindenben túlsulyra, uralomra kell kerülni a többiek fölött, hanem, hogy az uralkodó faj nemzetisége által a d j o n e a r a k t e r t á z o r s z á g n a k, és ez által legyen öre a békének és folytonos uttóroja a kulturának.

Sok század tapasztalása bizonyította

be, hogy a magyar faj ez országban bír erre elegendő képességgel és van hátartalán érzéke ahhoz, hogy mind e mellett a többi nemzetiségek elvitatlanul jogai esorbát ne szenvedjenek.

A kontinens államai közül, a nemzetiségek egyben sem élnek több — de talán annyi — szabadságban sem, mint nálunk. Nyelvük fölvirágozhatik, vallásukat a leghatártalanabb tolerancia védi s polgári jogaikban egyenlők velünk.

Hogy ez így van, azt megmutatta a mai nagy, s általános ünnep is és azért nem sötétítette el ezt a fényes képet érdemtelen visszavonás, mert a Hymnus minden accordja és a „Rákóczi-nak minden hangja azt kiáltja, hogy: a magyarság följlén mindenki egyformán független és szabad, ha a magyarság erős várában fön áll ez az ország!

A horvát regnikoláris küldöttség üzenete,

mely a küldöttség mai ülésén Budapesten megállapítás alá kerül, az „Agr. Zig.” ismertetése szerint a kölesimés fölreírásokon kívül főképen a nyelv- és vallás-felgalyakozás s a kiegyezési törvények helyesebb gyakorlati magyarázatát fogja javasolni. A horvát nemzeti párt nagy súlyt helyoz arra, hogy az üzenet kizárólag a törvényesség alapján maradjon meg. A megállapított üzenet azután természetesen a magyar küldöttség veszi tárgyalás alá, mint ezáltal is, albiztosít utján. Ha jelentékeny nézetkülönbségek nem lesznek, a hosszadalmas ügy együttes ülés által nyeri befejezést.

A szélsőhali argumentumok értéke.

Ugron Gábor pénteki beszédében azt mondta, hogy a főispánok gondoskodtak arról, hogy birtokaik tiszta jövedelme kisebbre véssek föl, s hivatkozt arra, hogy Majláty László bárd honti főispán leszenyei birtoka után majláty Most b. Majláty László utalozik a adatokkal bizonyítja be, hogy Ugron állítása nem felel meg a valóságnak s egyáltalán „hazugnak” nyilatkoztja azt a forrást, melyből Ugron állításait merítette. Önértettel mondja el a főispán nyilatkozatában, hogy 46 évvel ezelőtt kezdte meg hivatalos pályáját, soha állását anyagi előny szerzésére fel nem használta, s ajándékozott, a mi töle telt, de soha el nem fogadott semmit; hatvanöt éves korában senkitől sem fogja megtanulni, mit tehet, mit nem, mint főispán.

Igen, de mit történnek ezzel ezek az urak. Nekik a sensatio kell. Gyanúsítani és személykedni. Nem ártatlanok egy tisztességben és a közpályán megüzölt férfi becsületében gázolni, s fő passziójuk olyanokat kizemelni, kik a hatóság élén állnak. Ezek posztóját akarják gyöngeteni, mert ilykép remélik, hogy zavartalanab-

bul valaszthatnak a kerülékre, s könnyebben elérhetik azt a célt, hogy senki se szóljon bele, mikor körutazni járnak a nép bolondítására. Majláty most a szemükbe mondja, hogy hazug forrásból meritenek: akár azt is hozzátehetné volna, hogy majláty mindíg abból meritenek.

Azt hiszik, hogy „ezt éreik, ha mindazt, a mi tekintély, igyekeznek a sárba rántani. Pedig a közönség tiszta szemé látja már, hogy csak ök förtengenek ott a sárban vak tehetetlenségükben, s minél jobban rugdalóznak jobbra és balra, annál jobban elmerülnek bele.

A letiport közsabadság.

A „Szegedi Napló” vasárnapi számában „Márczius 15.” alkalmából egy vezérezék jelent meg Hermann Ottóval, a ki annak idejében márcziusi levegőt érzett és forradalmat sejtett akkor is, mikor a hatvani-utczában a nemzeti eszaki alakait bevették s a löni nem szándékozó katonák elé mellé kitérta.

Márczius 15-dike szerintünk nemzeti örömnappal, melyben nem szabad semmi dissonanciának vegyülnie. Ezt a napot megünnepelhetjük párt- és faji különbség nélkül minden magyar honpolgár, mert ez mindnyájunkra nézve a felszabadulás napja volt. A jogegyenlőség proclamationa kiterjedt mindenkre, valamint a közös teherviselés igazságos elvének alkalmazása is.

Azóta ezen az alapon építünk, s ma szabadok vagyunk. Bírunk azokkal az eszközökkel, melyekkel — józan, minden túlzástól ment politikát követve — megvethetjük nemzeti fejlődésünk alapjait.

Nem tehet mást, mint komikus benyomást, ha ma valaki letiport közsabadságról beszél, mint Hermann Ottó e nagy mondatokkal tett ezekben. És miért? Mert „megpörögött” helyszínen totott a kiegyezési rendszer hangoztatásával.

Először is Tiszta nem hangoztatja a kinevezési rendszert, a mint az törvényjavaslatából és beszédéből is kitetszik, s így az alap, melyre tudós Herman Ottó ezikkét építette, — alapatlan állítás, hogy szeliden jellemezzék a ferilitést, mert hazugságot említeni nem egyeznek meg az illendőséggel. De meg másodsor, a kik hangoztatták is a kinevezési rendszert, és pedig nemcsak a kormánypartól, hanem az ellenzékül is. — nagyon föltötte állanak annak az otromba gyanúsításnak, hogy a közsabadság letiprására törekedjenek. Talán éppen ellenkezőleg a közsabadság újabb biztositkait keresik a kinevezési rendszer által a jó közigazgatásban. A közsabadságnak a parlamentarismus mai fejlő-

désében nem a tisztviselő választási vagy kinevezési rendszeren alapulnak biztosítékok.

A közsabadságot — a mint a történelem is bizonyítja — többnyire az utcán szokták megtiportatni azok, a kik mint Herman Ottó megfogulatlanul jelszavakat dobnak a tömeg közé.

De hát márczius 15-dikére frázis kellett, s ezekkel bőven rendelkezik Hermann Ottó, a ki azzal hüzelög választó kerületének (Szeged), hogy a közsabadság megrövidése érdekében az alföldi magyar népre appellál, „mert ha valahol, egyedül körülben fog feltámadni az igazság, tengersík Alföld magyar népe!”

Köszönjük az ország többi vidéki nevelésben.

Bölesekben esolekednek ezek az urak, ha éppen ilyen ünnep alkalmából egyebekre biztositnak a népet, s elmondanák neki, hogy társadalmi utóp és egyéni tevékenység által is sokat lendíthetünk a nemzeti közgyonyosodás. Nem kell minden a kormánytól és az államtól várni, s nem kell minden bajt az állami terhek nagyságában keresni.

Munkára serkenteni a népet, s nem örökké a politizálásra ingerelni, mikor ugysis elegendő politikának.

A frázisokat dugják már egyszer zsebre. Nem ad azokra senki semmit, kivált nem akkor, ha olyan mondja el, a kinek politikai szereplése ugysis mindig vagy túlzásba, vagy ezzel együtt a nevelésébe esap út.

A márczius 15-iki ünnepély.

(F-z.) Tiszta, föltöletlen égbolton kelt fel márczius idusának napja: Egyedül tekintet egy föllöngözött és feldíszített városra vehető, melynek lakossága hazafias tradícióival hiven ünnepel meg idén is az egyenlőség, a szabadság, a közsabadság, a közsabadság zászkasó ébresztette fel az alkotókat, s a riadó harsogó hangjai mellett az ébredőnek első gondolata lehetett, hogy a szabad szellem ébredésének, a bilhacekbe vert eszme és gondolat feltámadásának ünnepét üljük ma. Es meg is tartotta Arad város közönsége ez ünnepélyt oly határtalan lelkesedés között és oly hazafias szellemben, mely sokáig emlékeztetnek fogja tartani és ünnepélyt mindazoknak, kik azon részt vettek.

Az ünnepély lefolyásáról a következő tudósítást adjuk.

A városházán.

A városház díszterme már jóval az ünnepély kezdete előtt zsúfolva volt, ugys a förendezői tisztelt vivő dr. Barabás Béla a későn érkezőket csak nagy fáradság és ne-

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

Márcz. 15.

Petőfi emlékezete.

— Julianozott óra —
Tott márczius 14-én, a liposumi Önérték-
kor (Petőfi-ünnepén).

karjára
oldóhöz
lejt
— t s dalára újra nött reménye,
Kit annyi sors-csapása sujtola.
Kezében lantfál járt e szép hazában,
Ajkája a hit varázsigeje szólt;
Szabad hazáról zenge szózatában,
Legszébb erénye homszerveleme volt.

S kit e hazában milliók föltöbe
A dal varázsa vitt a nép köztül,
Szerény körébe mindig visszatérek:
Zokog búján s üdvének úgy örül.
Magasztos érzet lángja volt szívében,
Mit ifju lelke hével ápola:
Szabad apáink bserénye légyen
Jövendő létünk biztos záloga.

Ha munka közben megpihenni térek
S muzsája olykor-olykor tárczók,
Egy édes titkos vágy ronult szívébe,
Bísz ifju volt, tudott szeretni még.
Szívünkbe oltra égi rendelés ez;
S a hű hűlekben vágyak lángja gyúl,
A költő lelke kétszeresen érez:
Szeret, imád kimondhatlanul.

S az édes údr, a melyre lelke vágyott,
Mely úgy epezté, szép valóra vált.
Elébe tárt egy boldog új világot
S ez új világban enyhülést talált.
Kicsiny lakában elvonulva mélyen,
Im újra dallott búvós hangokony;
Egy új jöv reménye élt szívében,
S mit ajka zeng: szeretem és a hon.

De im az égen vésztek tornyosulnak,
E tompa zaj sötét vihart jelez.
Elő: kik élni, halni megtanultak,
A honfiunak szent kötelme ez!
Miről korán a költő lantja zengett,
Mi anyai szívében hő reményt nevel,
Ki fogja vinni szent ügyét a nemzet:
Csak egyesülni, egybeforrni kell.

Szabad hazában gyáva szolgaságot
Nem tűrhet el szabad magyar kebel.
A szent jogot, mely ezredéig állott,
Védelmezi minden csepp vérvél.
S a nép, e porban eltiport szegény nép
Le fogja rázni rablilincseit,
A polozra újra törvény, jog s erény lép
S minden magyart egy célra egyesít.

S a dalnok nem haboz, eldobja lantját,
Körébe gyűjti honfitársait;
Egy eszme élteti: világszabadság!
S ez eszme lelkesülni megtanít.
Előre tör, ezer halál kezében,
Vadult ménék száguldanak tora;
S beteljesült, mit égi ihletéssel
Lantján a dal előre jósola.

Leccsendesült a vész, a hon egere
A békeangyal álta visszatér,
S hol annyiszor onlott honfi vére,
A hant felett kizöldel a babér.
A gszászoló reménye újra éled,
A fardát bajnok végre megpihen;
De hol a dalnok, díszé nemzetének?
Hörá tűnnék a harszók éjében?

Könyü felel, könyü egy nép szemében:
Petőfi nines! Petőfi elveszett!
Eltört a lant s a napjafosztott égen
Borongra száll a bús emlékezet.
Petőfi nines! a sors irigy szeszéye
Egy gszászoló hon kincsét lopta meg;
S nem ejthetünk könyút a hant föltöbe,
Hol dalnokunk honáért vérezett.

Mert hol van ő? Mely rög borítja testét?
Magyarhon Tyrtacusa hol pihen?
A gszáshelyet nem ékesíti emlék,
S nem tűz körére fátyolt senki sem.
Hészen a tért, hol hamvai nyugosznak,
Ezer kebel hő vére öntöze
S az özvegyek és árván elhagyottak
Könyüje hullt e vérvözy föltö.

Közös a hant, mely elborul felette;
Ott nyugszik ő s körötte anyján.
De lelke fölszállott a végtelenbe,
S örökre él nagy alkotásában,
Miket a máli a csillagokba véselt,
Mik századek ködén ragyognak át,
Tanítva meg a késő nemzedéket
Szeretni lángolón e szép hazát.

Lapunk mai számához egy fél iv melléklet van csatolva.

azokat kére, hanem egyetlen-egy művész interpretálta azokat. — E mellett rendkívül fokozta a hatást azon körülmény, hogy hangszerük kivétel nélkül mesterművek; Heckmann hegedűjének hangja valóságos ének, egyaránt elvarázsoló annak gyönyörű pianója és érezes forteja; Hellmann cellója pedig oly lágy és édes, rendkívül tiszta hangon szól, hogy a hallgatónak a legszebb érzelmeket képes fölbresztetni.

De nemcsak rendkívül technikájuk és kitűnő hangszereik által tűnnek ki művészeink: valódi művészi az intelligenciájuk. — E tekintetben Heckmann a lelke túrsulatának; ő az, ki az előadandó művet a legkisebb részletekig fölboncolja, hogy azt megismerje, azután pedig oly tökéletes kerek egészet alkot abból, melyben nem vész el a legkisebb nuance sem, melyben érvényre emelkedik minden egyes hang, de melyből másrészt nem hiányzik a zeneszerző által alkotott egyesség sem.

A hangverseny első számát az aradi közönség előtt új Dittersdorff-féle Es-dúr vonós-négyes képezte. Az első szakasz (Allegro) és a Menetto meglehetősen hidegen hagyták a közönséget, míg az Andante egyszerű, zengzengs motívomai és a befőző Allegro vivace általános természetben részeselek: az utolsó szakaszban kiváló szépek az egy-mást követő hegedű- és cellosok. Itt egy-szersmind alkalomunk volt Heckmann gyönyörű, utóérhetlenül tiszta flegelette játékát megbámulni.

Beethoven F-moll quartettjében leg-inkább a harmadik és negyedik szakasz gyönyörű interpretációja lepet meg: az előbbiben az átmenetek a pianóbbi forteba nagy-szerien excentráltak, míg az előbbiben a néhezkes futatok rendkívül tisztán, folyékonnyan és jatszi könnyedséggel gyönyöröztek elő a művészek vonalán.

Ezutan Sehumann R. A.-dúr négyesének harmadik szakasza adatott elő. Az Adagio motto szívéhez szóló themáját föleg az első hegedű „bel cauto”-ja tette érdekessé, el-leiben a rhapsodikus szerkezetű Assai agitato-ban a művészek valódi bámulatramelő összjátékot fejtettek ki.

let: nem akasztanak senkit a lámpákra: hanem visszajárják szabadságát a nép embereinek, a demokrácia üldözött prófétajának. Nem forgatja feje fölött senki az emberölés mestertergének eszközeit, hanem a tavaszi eső ellen békés esernyőt feszítve pramlálja az emberi szellem szabadságát, a modern élet nagy vívmányát: a sajtószabadságot s halgatja a szabadság első terméket: Petőfi Nemzetit a l. t. Mintha egy kiválóan intelligens nép eljegyzését ünnepelne a szabadság genitusa, olyan emelkedett szellemű humanus forradalom volt az a márczius 15-eki forradalom. Es Petőfi Nemzeti dala valóban méltó alkalmi költeménye volt a magyar nemzet és a szabadság ekkor tartott kezfogójának. Van valami fonséges erő és magasztos egyszerűség e dalban. Mintha az öntudatra ébredt magyar nemzet férfias lelke szólna önmagához és az emberiséghez, oly fonségesen tolmácsolja a nemzet nagy érzéseit és teremtő lelkesedését.

Ez a vértőlküli, ünnepléses tüneményhez hasonló forradalom elégséges volt arra, hogy egyetlen nap alatt megölje azt az elavult rendszert, melynek haloklása éppen egy felszázadig tartott. Elég volt, hogy eltörölje a kaszátokat, a robotot s a közjéki feudális minden maradványát, hogy szabaddá és emberre tegye a népet, hogy proclamálja a törvény előtti egyenlőséget, a községet a jogokban és a kötelességekben: elég volt, hogy szabaddá tegye a gondolatot és a lelkiismeretet, hogy újra teremtesse Magyarországot, a magyar nemzetet és a magyar népet, hogy megvalósítsa mindazt, mit a szabad evangéliumnak e hármasságszava: szabadság, egyenlőség, testvériség követel.

E nap az ujkori Magyarország születésnapja s ha még e diező születés sem adna jogot az élethez, hát megadja ama vérekeresztesség, melyet e nemzet kiállott a csatamezőn karddal kezében, az akasztófa alatt bucsónattal szívében és a börtön falai közt élő hittel kétségbeesni nem tudó lelkeben. A hősök, a vértanúk az áldozottak nemzete nem fog meghalni soha. Kést dofhettek szívébe, keresztet feszíthettek, megnyithatják oldalát a zsoldosok lándzsái, követ hengeríthetnek rá, eltemethetik, a sziklás hehez köfedele felpatann s kit halottak hitték, feltámad feje körül glóriával s testének ereiben az élet pezsgésével.

Csak egy ölheti meg csupán: önmaga, az által, ha hűlen lenne ahoz, mit 38 évvel ezelőtt, márczius 15-én Isten és világ előtt evangéliummal fogadott, ha nem becsulná meg a szabadságot, ha megtagadná a demokrácia alapját, a testvériséget és az egyenlőséget, ha halgatna azokra, kik azt tanítják, hogy ember és ember között különbség van, ha elfeledkeznek a nemes ember, vagy a polgár érdekéért bámi ezimen a népről.

E nap a magyar forradalom napja volt. A forradalom a haladás egyik tényezője. A haladás pedig balkezével rombol, a jobbal épít. A balkéz 38 évvel ezelőtt egy nap alatt bevezette munkáját és most kötelessége a jobb kéznek építeni. De mit építsünk? Építsük azt, kinek érdekében a balkéz rombolt! Építsük a népet a műveltségben, a jólétben és a szabadságban. Kívessük az Istenembert a szabadság és ember szeretet e megmárhatalatlan fenségű incarnációját, kezesünk fel a kisdedekeket, a szegényeket, az elzúllottakat, a bűnösöket, a szenvedőket, ereszkedjünk le ama társadalmi mélységekbe, melyben a tömeg rongyokba burkolóva, bűné és tudatlansága süllyedve nyúzósk; hallgassuk meg panaszait, siralmas vallomását s fonyogató vádjait. Világosítsuk meg szívét a szabadság napvilágával, szelidítsük meg akaratát a szeretet melegével, s adjunk eszözt kezébe a megélhetésre a tudomány segítségével. Fejessük ki a megváltás művét, melyet e napon 38 év előtt hősök és mártírok keze kezdett el építeni. Akkor e nemzet nagy lesz, méltó régi nagy nevéhez és csak akkor lesz igazság, élő való e nagy napok hármasságszava: a szabadság, egyenlőség, testvériség!

A beszédet színni nem akaró tapsvihar és éljenzés követte, s a közönség köréből számosan siettek a szónok üdvözlésére. Ezután Somló Sándor, színtársulatunk kitűnő tagja lépett magyar diszruhában az emelvényre s a lelkesült közönség által emeltilten szavalt a Petőfi „Talpra magyar“-ját. A viharos tetszésaj elcsendesülével még az énekkar adta elő a Kossuth-induló s végül Vá s á r h e l y i László a következő szavakkal zárta be a szép ünnepélyt:

Mélyen tisztelt közönség! Azon hazafias () nyilatvánásért, melyet a négyedemű () jég a lefolyt emlékünnepély alkalmával tanusztani méltóztatott, a rendező-bizottság nevében is halás köszönetet nyilatván, az emlékünnepélyt berekeszttem azon szívből jövő fohászszal, hogy „Eljen a haza!“ (Hosszas éljenzés.)

Ezzel a városház dísztermében megtartott ünneplé befejezték. A közönség a lelkesültsé látható jezeivel távozott s az utczán valóban imponans képet nyújtott a tengernyi nép, a mint a városház kapuján kifélt tödült. A szép ünneplésnek, mint értesülünk, anyagi jótékony hatása is lesz, amennyiben dr. J a n o s ó beszéde külön kiadásban fog megjelenni s jótékony célra árusítottani.

Diszelódás a színházban.

A közönség zsufolásig megtöltö a színházat, hol Bánk bán. az egyetlen classikus magyar tragédia került színpadra, a czimszerepben Pálffyval, s Melinda szerepében Fáy kisasszonnyal. Az előadás mindvégig emelkedett hangulatban tartá a közönséget, mely nagyon bőkezű volt tapsaival, s nem tett szigorú különbséget az igazi érös hangja meg az árus deklamációját. Az előadásra holnap színmunkában még visszatérünk.

A darabot megelőzőleg három tableaut mutatott be Krecsányi a szabadságharc idősakából. Az első tableau újonczosi jelenetet ábrázolt. Balra a nézőlő újonczok csoportja, jobbra Petőfi (Somló), a mint a Nemzeti dalt szavaltja, egy csapat polgár előtt. — A második tableau a tizenhárom vértanú képt ábrázolta. Oldalt a győzelem és gyász nemtőjével (Závodszky Feréz és Kükenezes Vilma), középen Kossuthnal (Egry), exaltált helyzetben. — A harmadik tableau, a színpad mélyén, a piskii harc képt adta. Ben apó (Végl István)

előre tör a hidon: oldaltú egy hóvédőhadnagy lelkesíti a tömeget. Felülről neműt ereszkedik (Fodor Fruzina), győzelmi koszorúval. — Kossuth képe fölött egy színes szalagon a következő szavak: „Egyenlőség, testvériség, szabadság“: jobbra az újonczosi jelenet fölött: „Talpra magyar, hi a haza“: balra, Petőfi csoportja fölött: „Itt az idő, most vagy soha.“ — A közönség zajos tetszés-nyilatvánásokkal fogadta e szépen összeállított tableaut, s Krecsányi igazgatót, mint rendezőt, többször kihíta és megtapsolta.

A bankett.

Az ünnepléses sorát a színelőadás végetével egy a Zemplényi-szálló nagyertermében megtartott bankett fejezte be. Es annak az általános lelkesedésnek valóban el kellett jutni a — poharát. Sokat beszéltek a „regi dicsőségéről“, mutogatgatt is belőle több fényes képt a színpadon, kellett hát ennek a régi dicsőségnek a folytatására is poharat koczinítani, és gyöngyöző bor mellett élvezni egy kicsit a jelen is.

A banketten, mely a Krecsányi ur által jó hossza nyújtott színi-előadás után 1/11-kor vette csak kezdetét, Arad város előkelő közönségének színe-java vett részt. A terítékek száma a 150-et jóval túlhaladta. Hölgyek is voltak. A második fogásnál szót emelt Lukácsy Miklós a lelkes szavak kíséretében úrit poharát a legalkalmasabb fejedelmre, Ferencz József ö Felségére és felségcsaládjára. Szavait a közönség felállva hallgatta végig s lelkes éljenzéssel kísérete.

Utána Müller Károly szót s hévvel elmondott beszédeben Kossuth Lajosra küszöntő poharát. Lehetetlen, ugymond, márczius 15-ikén meg nem emlékezni Kossuth Lajosról, kinek nevével váhlatlan összefüggésben van a szabadság, egyenlőség és testvériség eszméje. Az ég áldását kéri a magyar haza e nagy fiára, s hiszi, hogy minden magyar vele együtt kiáltja, hogy: „Eljen Kossuth Lajos!“

A harmadik toasztot Tiszti Lajos mondotta.

Arad város közönsége, ugymond, büszkén tekinthet vissza a mai ünneplésre. Dr. János beszéde elmoshatóan örök nyomokat hagyott minden hazafias szívbén. Az általa oly szépen vázolt márczius napok örökségéből azonban sokat elvesztettünk (Égy hang: Megtartottuk!) De nem vesztett el a sajtószabadság, s míg ez megvan, visszaszereshetjük a többit is. A nagy nap emlékre úrit poharát.

Mondtak ezután még több toasztot is, többek között Besze János, dr. Rosenberg forábbi, dr. Múlek Lajos és Lukács Lajos.

A banketten mindvégig lelkes hangulat uralkodott. Megjegyezzük még, hogy a rokkant honvédeket Zemplényi a korábbi esti órákban Lamzer kápolna-utczai helyiségében vendégelte meg.

Az aradi ügyvédi kamara a bir. segédszemélyzetről.

Az aradi ügyvédi kamara a bíróságoknál alkalmazott irodai, illetve szolgálószemélyzet létszámának emelése iránt a m. kir. igazságszolgáltatás miniszterhez a következő felirattal intézte: Nagyméltóságú m. kir. igazságügyi miniszter ur!

Az igazságszolgáltatás lassu menete utóbbi időben mindinkább növekedett s jelenleg azáltal, mert nagyméltóságod legközelebb a bíróságoknál alkalmazva két díjnik állásukat részben megszüntette, téponjárt érte el. Ügyvédi kamaránk évi jelentésében többször reá mutatott ezen bajokra és kérelmezte a munkaerő szaporítását. A helyzetet némileg segítve lett esekély számu, azonban a munka nagy hármával arányban nem álló díjnikok alkalmazásával, de ezzel az általánosan ohajtott kedvező eredmény egészen nem éretet el.

Jelenleg a feldolgozott és leírandó ügyek az aradi kir. törvényszéknél, az irodaszemélyzet esekély létszáma miatt, oly hosszadalmas idő alatt adományoztatnak ki, miszerint a közvélemény, a perlekedő közönség és ügyvédi kar általános panaszával találkozunk.

A peres felek ügyei gyorsítása tekintetéből egyrészlő megbizott ügyvédekért és másrészlő a bíróságoknál számtalan, sürgetésekkel zaklatjuk. Ezenkívül a nagy ügyforgalom mellett különösen a telekkönyvi osztálynál a felek ügyeirel vezetőndő névmutató sem készíthetetik el kellő időben, mivel folytan az érdekeltek felek, ha ügyeiket színelőadni akarják, csak hosszadalmas kutatás után találhatják fel.

Az ügyvédi kar, hogy a zaklatások és panaszok elől kiterhessen, kényszerítve van ügyeit külön fizetett egyének által leírni: holott a felek és ügyvédek bélyegekbén, továbbá illetékek fizetése által leroyák azon kötelezettséget, melynek fejeben az államtól jogosan megvárhatják, hogy ügyeik a bíróságok előtt minden irányban gyors elintéztést és befejeztést nyerjenek, s ezt igényelni annál inkább joguk van, mert az állam az igazságszolgáltatásból oly nagy jövedelmet élvez, mely lehetővé teszi a szükséges munkaerő alkalmazását.

A helyzet tarthatlan és mindenesetre gyors orvoslást követel, ha figyelembe vettük, miszerint az aradi kir. törvényszék folyton növekvő ügyforgalma 1885. évben polgári váló és kereskedelmi, eszlő, urbéri büntvényi, fegyelmi telekkönyvi és elnöki ügyekben 29,105. számg emelkedett és ezen ügydarabokat 10 irodai, 10 díjnik és 2 irodatiszt; összesen 22 személy van hivatalra feldolgozni akkor, midőn ezen létszámú a vizsgálóbírók 2 tagot folytonosan foglalkoztatnak, 3 az ígatással, 2 az íratás és előiratozással, 2 a kiadó feltevével, 2 pedig a névmutató készítésével kell hogy állandóan elfoglalja legyen, midőn a közönség által megrendelt telekkönyvi kivonatok leírása is, azok száma es terjedelménél fogva, az irodaszemélyzet munkaeréjét nagyban igénybe veszi, mely különösen munkák az ügydarabok számát ugyszólván megkétszerezik.

Az igaz, miszerint létszámog ugy tünik fel, mintha a fontú ügyszámból a 22 irodai személyzetre feldolgozás végett fejenként 1329 darab jutna: ánde midőn a vizsgálóbírók, az írtatók, levéltárnok, kiadók és névmutatók legalább 10 tagot igénybe vesznek és ennyit

azon ezélokra okvetlen alkalmazni kell, mert különben az ügyek minden irányban színelődni fognak, akkor a kiadományozandó ügyek leírására nem marad több mint 12 egyén, kikre egyenként nem 1322. sem pedig a megállapított munkabeosztás szerint 1500 szám, hanem 2425 feldolgozni felül esik, melyet egy személy felülolgozni képtelen, még akkor is, ha folyton egészséges és színelő szabadságokását igénybe nem veszi.

Egyszermind figyelembe veendő még azon körülmény, hogy a kir. törvényszék előtt felmerülő ügyek ugy fontosságukra, valamint terjedelmükre nézve nagyban elütnek a járásbírók által, a hozott határozatok leírása sokkal több időbe kerül és nagyobb munkaerőt kíván, minélőfogva a magas miniszterium munkabeosztása a törvényszékeknel gyakorlati alkalmazást nem nyerhet.

A kir. törvényszék elnöke és a kir. járásbírósg főnöke elkövet mientud hogy a nagy közönség jogos igényeit kielégítse, azonban hátróttört szenved legjobb törekvésük is, mert emberfölötti dolgot az irodaszemélyzet nem végezhet.

Es ennek következménye az, hogy a polgári büntényítő és telekkönyvi ügyekben nagy hátralek van és ez mindinkább szaporodni fog, elannyira, miszerint nyiltan kifejezték tapasztatataink alapján, hogy ha nagyméltóságod csak az elvont 2 díjnikkal szaporítaná jövőben a kir. törvényszék irodaszemélyzetét, ez a tühletlen helyzet nem változtatna, midtűn a mostani létszám felül legalább is 4 díjnik rendszeresítése szükséges.

Elégé sújtra van a közönség a törvénykezési színelőtek által: ha most még az elintézt ügyek is csak hónapok eltelte után írtanak le és adományoztatnak ki, ez által befejezték ügyeire visszavertetik, mely sem a bíróság, sem pedig az igazságszolgáltatás tekintélyét emelni nem fogja.

Áttérve ezután az aradi kir. járásbírósg ügymenetére, itt nem kevésbé tapasztatataink a hiányok, jóllehet e helyen az elintézt ügyek kiadományozása kedvezőbb eredményt tüntet fel.

Az aradi kir. járásbírósg összes irodai munkaereje a leírás és kiadományozás gyorsaságára használtatik föl, azonban ez által a sorátozás, előiratozás, névmutató-készítés és büntényítő ügyek szenvednek hátramaradást, mint-hogy az irodai személyzet képtelene ezen munkákat az is rendes időben és a gyors igazságszolgáltatás követelményének megfelelően teljesíteni.

Es hogy ez így van, a következő adatok nyiltan igazolják, ugyanis: az aradi kir. járásbírósgnál az ügyforgalom 1885-ik évben 18,349 száma emelkedett, van pedig itt alkalmazva 4 irodai és 4 díjnik, esik tehát egyre 2293 sz., holott a magas kormány munkabeosztása szerint csak 1500 számnak kellene esni.

A túlterheltség nyíltválvó és így ha a magas kormány munkarendszerét veszzük alapul, akkor is ezen kir. járásbírósghoz legalább 4 irodai és 8 díjniknak kellene alkalmazva lenni, s ennek dacára 349 szám még mindig gazdátlan maradna.

A hivataloslapok ezen kir. járásbírósgnál szintén szaporítandó, mert a jelenleg alkalmazott 3 szolgá közlő egyenk a hivatalban kell állandóan lenni, minélőfogva csak két közlő a kézbesítésekert: már pedig tekintettel az ügyforgalomra és a vidékről kézbesítés végett beérkeztető ügyek nagy száma, két szolgá a kézbesítést kellő időben teljesíteni nem képes és ez okozza legtöbb esetben, hogy a határidővel ellátott keresetek idejében nem kézbesíthetők és többször a kézbesítés körül szabálytalanságok, zavarok merülnek fel, melyek nem ritkán új határidők kitűzését és ily módon az ügyek késleltetését vonják maguk után.

Szükségesnek tartjuk emnélfogva az aradi kir. járásbírósgnál még 4 díjnik és egy szolgá alkalmazását.

Ezenfelül a kamara kerületében levő más bíróságoknál is szükségesnek tüntetjük föl a díjnikok szaporítását, különösen pedig ott, hol nagyobb a forgalom és a hová telekkönyvek deneutralizálva vannak.

Azt hittük, hogy nagyméltóságod az elbocsátott díjnikok helyét jobb és számosabb munkaerőkkel szándékozik betölteni, azért voltunk tartozkodók jelentésünk megtételétől: minthogy azonban várakozásunk eredménytelen maradt, a helyzet pedig tovább tarthatlan, kénytelenek vagyunk ugy az igazságszolgáltatás tekintélyének megóvása végett, valamint a nagyközönség és az ügyvédi kar érdekében is hivatalos kötelességünkkel kifolyólag az igazságszolgáltatás terén tapasztalt hiányokról Nagyméltóságodnak mely tisztelettel jelentést tenni.

Es midőn ezen jelentésünket nagyméltóságod kegyes figyelmébe ajánlanánk, egyszermind eszedünk mely tisztelettel, miszerint az aradi kir. törvényszék és kir. járásbírósg irodaszemélyzetét az általunk szükségesnek feltüntetett díjnikok és szolgá számvál sűrűsösen emelni; továbbá a kamaránk kerületében levő bíróságoknál szintén kellő munkaerő alkalmazni s ezzel az igazságszolgáltatás megzavart reudes menetét helyreállítani méltóztatssék.

Az aradi ügyvédi kamarának 1886. évi márczius 11-én tartott üléséből.

Hisz Sándor, elnök. Vizer Péter, titkár.

Külföld.

Porosz egyházi mozgalmak. Habár Kopp püspök a porosz felsőbb egyházpolitikai bizottságának utóbbi gyűlésén kinyilvánította, hogy ezen bizottság határozataival egyetért: a „Germania“ mégis kérdésesen mondja, vajjon az egyházi törvény az egyházra nézve kielégítő alakban fog-e létrejönni, miert a kormányt további engedelményekz hívja fel. **Az egyptomi miniszterelnökség.** A khedive rendelete folytán, újraszervezték es 6 osztályra osztatik fel, nevezetesen európai, arab, fordítási osztály, levéltár és iktatbíróval. **Oroszország.** Pétervárról márcz. 14-ről írják: A balti iskolák elorosztatásával egyenlőpést tart a földművesnépek az orthodox egyház kebelébe való áttérés, melyre a kormány

bőkezűen szórja a pénzt: 15 ilyenmű templom közül belvárosi felépítése már kezdetét vette. **A bolgár fejedelem** t. ho 13-án írta alá a Szerbiával kötött békeszerződést.

Legujabb posta.

— **A békeszerződés.** Belgrád, márcz. 14. A király által aláirt békeszerződés éppen most érkezett ide Nisből. Zankovics titkár a szerződéssel, kieserölés végett, másnap 15-én reggel Bukarestbe utazott.

— **A portugall trónörökös egybekeleése.** Lisszabon, márcz. 13. Károly trónörökös egybekeleése a párisi gróf leányával május 15-re tűzött ki es Lisszabonban fog vőbemenni.

— **Párisból** márcz. 14-ről írják, hogy a Pasten-féle gyogyintézet alapítása céljából nyitott aláírások első eredménye 242,000 frank.

— **Páris** márczius 14. A pénzügyminiszter a kincstári jegyek kamatlábát 1/2%-kal szállította le.

TÁVIRAT.

— **A képviselőházból.**

Budapest, márcz. 15. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távirata.) A közlövényhatóságok rendezéséről szóló törvényjavaslat fölött ma befejezték az általános tárgyalás. A vita beuzárása előtt szólottak még D á r d y Sándor mint bizottsági előadó és Bartha Miklós mint a függetlenségi párt határozati javaslatának benyújtója. Ezután T i s z a miniszterelnök szólalt föl, s nagy határozottsággal utasította vissza azt az insinuatiót, mintha a kormány a közlövényhatóságok rendezéséről szóló törvényjavaslat előterjesztésével csak hatalmának növelésére törekedett volna. Továbbá hosszabban es behatóan czáfoltva az ellene és a főispánok ellen intézett személyes támadásokat is. Ezután reflectált a miniszterelnök Apponyi Albert gróf ugynevezett közigazgatási programjára, melynek alapját képezte az állami közigazgatás független hivatalnokokkal. Nagy hatást tett a miniszterelnök Apponyi azon megjegyzésére tett válasza, hogy apró csefögásokkal nem lehet egy államot kormányozni. Tisza miniszterelnök erre azt felelte, hogy Apponyi gróf meg behozonyította, hogy apró csefögásokkal még egy pártot sem lehet vezérelni. Kifejtéven ezután állásponjtát a kinevezési és választási rendszerrel szemben, kijelentette a miniszterelnök, hogy megengedi, hogy jó állami közigazgatás lehetséges, ugy kinevezett mint választott tisztviselőkkel is, de minden körülmények között bírnia kell a kormányának azzal a hatalommal, hogy az államellenes izgatásokat mindjárt csirákban elfojthassa. A megyék a multban beföltötték hivatusukat az alkotmány megvédése által, — most már a jó és pontos közigazgatás fontartásában kellene hivatásukat keresniük. Veszter Imrének felelve megjegyezte a miniszterelnök, hogy közigazgatásunk leg-több baja éppen abból a Bach-féle időből származik, melyet Veszter annyira magasztalt.

Nagy érdeklőléssel es feszült figyelemmel hallgatta azonban a képviselőház azon részét, melyben Szilágyi Dező beszédevel foglalkozott, s igen határozottan fejtette ki a különbséget kettőjük álláspontja között. Míg Szilágyi Dező a kinevezést ohajtondónak és kívánatosnak tartja, addig ő (Tisza) azt tapasztalja, hogy a nemzet többsége a kinevezést nem ohajlja, s ő maga is csak sajátlattal fogadná el annak szükségességét. Egyben azonban megjegyezte Szilágyi Dezővel, hogy t. i. a közigazgatási reformot, csak fokozatosan és a történelmi fejlődés tekintetbevételevel akarják keresztülvinni. A a közigazgatási bíróságokat és a szolgálati pragmatikát illeti, szóló kész olyan közigazgatási bírásokhoz behozatalára, mely magának a közigazgatásnak menetét nem zavarná, továbbá szívesen venne konkrét javaslatokat a szolgálati pragmatikát illetőleg, de a fegyelmi bíróságokra vonatkozólag utalmi kénytelen es ezekre nézve már benyújtott javaslatokra, s csak ismételteti, hogy a teljesen független fegyelmi bíróságokat a közigazgatás érdekében nem tartja behozhatóknak.

Végül a miniszterelnök Horánszky Nándor ellen fordult, a ki azt mondotta, hogy egy pár esztendő múlva nem fogják akarni elhinni, hogy ilyen törvényjavaslatot mertek a képviselőház elé terjesztani. Erre a miniszterelnök a többség viharos tetszése közben azt felelte, hogy esztendőnk múlva bizonyára azt nem fogják akarni elhinni, hogy ezen javaslat előterjesztése alkalmából a kormány ellen olyan insinuatiókkal éltek, mint a milyeneket az ellenékek ezuttal felhozott.

Ezzel a miniszterelnöknek közel másfélórát tartott beszéde véget ért. Egyike volt a leghosszabbaknak, melyeket a miniszterelnök valaha tartott, de egyszerűsége egyike volt a legjobbaknak és legértaralmasabbaknak. A ház percekig a nagy beszéd hatása alatt állott.

Erre még Veszter Imre mondott néhány szót személyes kérdésben, a mire az ülés fél kettőkor véget ért. A holnap d. u. 11 órákor tartandó ülésben lesz meg a szavazás a javaslat fölött.

N A P T Á R.

Márcz. 16. Keld. Róm. kath. Heribert. — Prof. Czajrik. — Görög-ország (márczius 3.) Butrop. — Nap két 6 ó 15 p., nyugszik 6 ó 3 p.

Márczius 24. Özv. Somogyi Józsefné urnó növen. dékónok táncvizsgája a Zemplényi-szálló nagyertermében.

Márczius 26. Arad megye rendkívüli közgyűlése d. a. 10 órákor.

Márczius 27. Az aradi és aradvidéki tisztviselői kör társasatléve az „Arany oroszán“ helyiségében.

H I R E K.

— **Arad és Vidéke.**

— **Előfizetési felhívás az „Aradi Közlöny“ 1. évfolyamának 11-dik negyedére.** Az „Aradi Közlöny“-nek, mely mindennap, tehát hétfőn és ünnepek utáni napokon is megjelenik, negyedévi előfizetési díja csak annyi, mint a többi aradi magyar lapoké, t. i. helyben 3 frt, vidékre 3 frt 50 kr. Azonkívül az „Aradi Közlöny“ előfizetői a „Gombostű“ című társadalmi és szepirodalmi havi folyóiratot díj nélkül kapják. Kivonatna mutatóvány-számokat bárkinek díj nélkül küldünk. — Felkérjük különösen mindazon t. cz. előfizetőket, kiknek előfizetése hó végén lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a szétküldésben zavar álljon be. — Az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatala.

— **Ghyczy Kálmánnak** köz- és politikai életünk ezen kimagasló alakjának halálhírét hozta ma a „Pesti Hírlap“ oly határozott hangon, hogy a hír valódsága iránt kételkedni alig lehetett. Távirati uton azonban örömmel értesülünk, hogy Ghyczy Kálmán egészen jól érzi magát, és így továbbra is közzegyeknek színelőtheti eddigelő is oly munkás és érdekmekben gazdag életét.

— **Petrovits Ferencz** tankerületi főigazgató ma délután Nagyvárodról városunkba érkezett, hogy a helybeli középiskolákban székelt hivatalos látogatásait megtegye. A főigazgató ur az egész hetet városunkban fogja tölteni.

— **Az országos képzőművészeti társulat** értesítette Arad szah. kir. város törvényhatóságát, hogy H u s z á r Adolf elhunyt művésztűnkek síremléket akar állítani, s egyszerűsrimd felhívta a város közönséget, hogy e célra adakozzék. A tanács javaslatla hozza a közgyűlésnek, hogy a síremlékre 50 frtot adományozzon.

— **Hitközségi autonomia.** Előfordult speciális eset alkalmából néhány helybeli lap oly megjegyzésekkel kísérő a városi közigazgatási bizottságnak az itteni izz. hitközség egy adott kivétő végeztést megváltoztató határozatát, melyek a tényállást elferdítik s így kívánatos lévén, hogy a közönség a valódi tényállással megismerkedjék: az iratokból merített hiteles információ alapján a következőket tehetjük közzé: Hirschmann Simon, volt aradi lakos 1885. évben Aradról Kurtesra költözött, a városi tanács a község kötelekőből elbocsátotta. Kurtes község előjárására pedig ezen község kötelekőbe felvette. Hirschmann tehát megszünt aradi lakos lenni. Az aradi izraelita hitközség mindazonáltal az 1886. évre is hitközségi adóval megróta. Hirschmann a hitközség ezen eljárása ellen felelbeztetés kérelmezte, hogy a reá kivetett hitközségi adó alól fölfüentesék, mert a vallás- és közoktatási miniszterium 32,399/1881. sz. korrendelete szerint, esakis azok róhatók meg hitközségi adóval, kik rendes lakásuk után a hitközséghez tartoznak, midtűn azonban ő megszünt aradi lakos lenni s így az aradi izz. hitközségnek többé nem tagja, s midtűn ő kurtes lakos s mint ilyen az ottani izz. hitközségbe van felvéve s 1886-ra nényelget ott meg is adóztatják: kéri akivetést megsemmisíteni. A hitközségek autonómiával bírnak és joguk van a hitközségi adót kivetni, ha azonban ily intézkedés a törvénybe vagy törvényerővel bíró szabályokba ütökzik: a hatóságnak nemesak joga, hanem kötelessége is ez intézkedés által sértett felet a törvény oltalmában részesíteni. A fentfórtó esetben az történt, hogy a törvényt sértették, mert nem egy helyben lakó egyén adójának mennyiségéről, hanem a kivétosi alap teljes hiányáról volt szó. Az aradi hitközség egy kurtes lakost, egy idegen hitközség tagját róta meg adóval, mihez törvény es ez idezett miniszteri rendelet szerint, joga nem volt. Ezen jogosulatlan eljárás ellen volt a panasz intőve, az ily tárgyú panasz nyomán vételet a hitközség eljárása hatósági elbírálás alá, mire a hatóság a fentebbiek szerint, teljesen jogosult s illeltes volt, s akkormidőn a hitközségnek az önkormányzati jogkörön túlterjeszkedő intézkedését hatályon kívül helyezve egy polgár sérelmét orvosolta, a hitközség önkormányzati jogát tá

BUDAPESTI TŐZSDE.

Márczius 13.

Pénz		Arany		Pénz		Arany		Záloglevelek.		Pénz		Arany	
M. kir. aranyjár. adóment. 4%	104 70	105	Magy. orsz. bank részvény-társaság	—	—	Pesti közti vaspálya	550	552	M. földhitelint. papírtérték 5 1/2%	101 25	101 75		
" papírradékok adóment. 5%	95 60	95 90	Osztrák hitelintézet	297 80	298	Pesti közti vasp. élvezet jegyek	350	360	" " " " 5%	102 50	103		
M. vasuti köl. 120 frt o. é. (300 fr.) 5%	153 25	153 85	Osztr.-magyar bank	872	877	Budapesti III. ker. takarékp.	73	74	" " " " 4 1/2%	99 75	100 25		
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	153	154	I. magyar iparbank	142	143	Országos központi	448	450	" jelzálogbank " " 5 1/2%	101 50	101 90		
M 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 5%	101 25	101 75	Pesti keresk. bank	618	620	Pesti hazai első	6875	6950	Kisbirt. orsz. földh.-int. 5 1/2%	101	101 50		
M. 1873. kel. ár. v. ez. (els.) adóment. 5%	127	127 50	Bécsi bizt. társulat	202	203	Egyesült Budapest fővárosi tők. Magyar ált. takarékp. részvény	446	448	Osztr.-magyar bank o. é. 4 1/2%	102 25	102 50		
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5%	115	115 50	Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	198	200	Alagut	138	140	" " " " 4 1/2%	102 50	102 75		
M. kir. nyeresémi-kölcsön 100 frt 50 frt drbja	122 25	123 75	Első magy. általános bizt. társ.	3140	3160	Általános waggon kölcs. társaság "Franklin"-társulat	81 50	82 50	Pesti m. keresked. bank " " 6%	103	103 25		
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	125 25	125 75	Fouciere pesti bizt. társ.	193	200	Ganz és társa vasú. és gépgyár. Gschwindt-féle szeszgyár	203	205	" " " " 5 1/2%	101 50	102		
M. k. földtm. kötvények 5%	104 75	105 25	Pannonia viszb. társ.	865	880	Gyapjum. és biz. I. magyar	400	405	Albina tak. és hitelint. 5%	101	101 50		
" rad. 5%	104 75	105	Concordia malom	585	590	Keresked. épülete	650	—					
M. k. földtm. kötvényektemezési 5%	104 75	105 25	Első budapesti malom	1315	1325	Könyvnyomda "Atheneum"	620	630					
" rad. 5%	104 75	105	Hengermalom	278	280	Pesti	1040	1060					
M. k. földtm. kötvények horvát-ors. 5%	104 75	105 25	Luiza malom	294	296	Köszénb. és téglagy. (Drasche)	248	249					
M. k. földtm. kötvények erdélyi 5%	104 75	105 25	Molnárak és sütők malma	450	452	Nemzetközi waggon-kölcsön-részvény-társaság	83	84					
" erdélyi jelz. urb. vk. (100 forint 5%)	97	97 50	Pannonia malom	930	940	Pesti építő-társaság	—	—					
Szülődezsnavált. kötv. (100 frt) 5%	100	100 50	Viktoria malom	312	316	Rimamurány-salgótarj. vas v. rvt. Salgótarjáni közénb.	84 25	84 75					
Pest város kölcsöne 1870. évből 6%	106	106 50	"Adria" m. tengeri hajóz. részv. t.	191 50	192	Schlick-féle vasú. és gépgyár	143	144					
" 1871. évből 6%	109	109 50	Alföld-fiumei vasút 5%	185	186	Schlick-féle vasú. és gépgyár	176	177					
Budapesti f. v. 1880. kölcsonne 6%	100 50	101	Déli vasút 5%	—	—	Schlick-féle vasú. és gépgyár II. kib.	—	—					
Budapesti bankegys. részvényét.	93	94	Eszákleti vasút 5%	179	180	Serfőzde első magyar	855	865					
Magy. ált. hitelbank	304 25	304 50	Erdélyi vasút 5%	190 75	191 25	Sertészhalál	272	275					
Magy. jelz. hitl. II. kib. in. elismv.	126 75	127 25	Győr-sopron-ebenfurti vasút 5%	—	—	Söskuti kőbánya	—	—					
Magy. lesz. és pénzváltó	92 50	93	Kassa-berhégi vasút 4%	156	156 50	Spódium- és csontlisztgyár	—	—					
			Magyar galicziái vasút 3%	182	183	Szálloda-részvénytársaság	105	106					
			M. ny. v. (sz. győr-grázi vasút 3%)	176 50	177 50	Tégla- és mészegető ujlaki	188	190					
			Osztrák államvasút 3%	255 50	256 50	Török dohányrészvény	74	75					
			Pécs-barcsi vasút 3%	—	—	Gőztéglagyár kőbányai szelv. nélk.	258	260					
			Tisza-vidéki vasút 3%	252	253 50	M. jelz.-bank ny. kölcsönkötv. 5 1/2%	101 50	101 90					
			Osztr. dunagőzhajózási társ. 3%	494	498								

40/1886.

Hirdetmény.

A foglalkozást közvetítő cseléd-szerző üzletekre vonatkozó szabályrendelet a nmgú földm. ipar- és keresk. m. k. Miniszteriumnak 1884. évi 60770. sz. a. kelt intézményével jóváhagyván, 1886. jan. 1-én életbe léptetett, mely kivonatilag tájékoztatás és megismerés végett ezennel közzé tétetik, azon figyelemmel, miszerint a t. cz. közönség minden egyes felmerülő — akár a cselédek, akár a cselédközvetítő intézetek s közegek által elkövetett — szabályelleneséget orvoslás végett a kapitányi hivatalnál vagy irásban bejelentsen; megjegyezve, miszerint ezen szabályok a városi kapusnál bárki által 2 kr. mellett kaphatók.

Díjszabály és kivonat

a foglalkozást közvetítő cseléd-szerző üzletekre vonatkozólag a nmgú m. kir. földm. ipar- és keresk.-ügyi miniszteriumnak 1884. évi 60770. sz. a. kelt intézményéből és 1886. január 1-én életbe léptetett szabályrendeletből.

Megállapított díjak. I. Nécseléd-ek után: Egy kis gyermek mellé való leányért 60 kr. Egy mindenesért 80 kr. Egy szabaleányért 1 frt. Egy főzőnőért 1 frt 20 kr. Egy kúcsnőért 1 frt 20 kr. Egy gazdaasszonyért 2 frt. Egy varrónőért 1 frt, mosónőért 80 kr., vasalónőért 80 kr.; az egész díj csak akkor fizetendő, ha az elszegődés legalább egy órára történik, különben csak fele fizetendő. Egy bonceért 1 frt 50 kr. Egy nevelőnőért 5 frt. Egy pénztárosnőért 2 frt 50 kr. Egy kávéleányért 1 frt 60 kr.

Egy ápolónőért 1 frt 50 kr. Egy szoptató nő dajkáért 2 frt. Egy száraz dajkáért 1 frt 20 kr. Egy gyermekkeresőnőért 2 frt. Egy társalkodónőért 4 frt.

I. Férjcseléd-ek után: Külső gazdas. való suhanéért 50 kr., ilyenek kanász, tehenész, bojtár stb. Külső gazdasághoz való cselédért 1 frt. Ilyenek bérés, béresgazda, csósz, kanász stb. Egy hetesért 80 kr. Egy igás kocsisért 1 frt. Egy purdés kocsisért 1 frt 50 kr. Egy asztali inasért 1 frt 50 kr. Egy lovasért 1 frt. Egy lopolóért 60 kr. Egy szakácsért 3 frt. Egy pinczérért 1 frt 60 kr. Egy pénztáros vagy raktárosért 2 frt. Minden más, itt nem említett és a cselédek oszt. tartozó egyének 1 frt. Minden más, itt nem említett és szellemi foglalkozást igénylő alkalmazásért 3 frt. Egy kereskedő segédért. könyvtárosért, tanítóért, gépészért, kertészért, gazdasági, irodai alkalmazottért a fizetések szerinti százaléok szedhetők és pedig minden 100 frt után a kinttett százaléok erejéig vagyis 500 frt érfizetésenként 2 százalék, 500 frtnál magasabb fizetéseknek 1-5 százalék, a teljes ellátás és évi fizetéses egyéneknek a fizetés után 2-5 százalék.

Vidékre az engedélyezett díjak kétszeresen számíthatók.

A jelentkezés alkalmával bármilyen díjat szedni tilos és köteles a cselédért jelentkező felneki arról, hogy nála cselédet rendelt meg, egy elismervényt kiállítani az üzlettulajdonos — melyben a megrendelő gazda neve, lakása és a szükséges cseléd minősége bejegyzatik.

Az Árszabály szerint megállapított díj a tetleges szolgáltatás léptétől számítandó 8 nap után esedékes.

A díjak mindkét fél t. i. egy a foglalkozást adó, mint a foglalkozást nyelő részéről egyenlő arányban megosztva, vagyis fél-fél részben fizetendők.

Ha a cseléd a nélkül, hogy gazdája neki felmondott volna, 3 hó eltelté előtt helyét elhagyja, a gazda által fizetett díj a cseléd béréből levonható.

Az itt kinttett díjak a belépés után fizetendők; a cselédnek 8, a többi alkalmazottnak 14 nap múlva s ezen díjakon kívül bármilyen díjat szedni tilos.

Arad külvárosában, külhatárainban és a városban csak egyszeres díjak szedhetők.

Az ezen Árszabályban meghatározott díjaknál többet felszámítani tilos, s úgy a díjgyűjtek, valamint ezen szabályrendelet egy-egy, a kap. hivataltól láttamozott példányra az üzlettelhelyiségben kitűzve tartandó s a fizetett díjakról mindenkinek nyitva adandó, a kihordók pedig a díjszabály egy-egy példányát magukkal hordani kötelesek.

Cselédbejelentési lap és cselédkönyv nélkül, vagy gyári munkást munkakönyv nélkül és egyáltalán foglalkozást kereső egyéneket kellő igazoló okmányok nélkül beszedgetni tilos; kivételes esetekben csak a kapitányi hivatal engedélye mellett lehet.

Foglalkozást vagy szolgálatot kereső egyének igazolási jegyét, cselédkönyvét vagy más okmányát még az alkalmazást kereső egyén kérelmére sem szabad az üzletben visszatartani.

Minden cseléd-szerző köteles a közvetítése folytán szolgálatba állított cselédet a kapitányi hivatal nyilvántartási osztályába 48 óra alatt beírni és ezen beírás alkalmával a gazda és cseléd között a felfogadásra, cselédbére, és a felmondásra nézve netán történt külön megállapodásokat vagy a feltételeket, amennyiben azok a felfogadó gazda által 48 óra alatt be nem jelentettek volna, a kap. hivatalnál szintén bejelenteni s ez alkalommal köteles minden cseléd, ha a város területén új helyre szegődött,

a vár. pénztárba 10 krt a cselédjutalmazási alapra lefizetni.

Oly gazdák, kik cselédeiket nem a cseléd-szerzői üzlet közvetítésével fogadják fel, kötelesek a szolgálatba fogadott cselédet ezután 48 óra alatt a kapitányi hivatal nyilvántartási osztályában beírni.

Az üzlettulajdonos a nála jelentkező egyén erkölcsi viselkedését tudomásul szerezni és erről a felfogadót híven értesíteni tartozik.

Cselédek számára az üzletszerűleg szállást vagy tartózkodásra helyet adni csak azoknak szabad, kik erre nézve a kap. hivataltól engedéllyel bírnak; azonban csakis oly szolgáltatónál cselédeket állásolthatnak el, kik a kap. hivataltól bejelentési lapot nyertek.

Akik ezen szabályzat intézkedései ellen vétének, a szabályrendelet 17. §-a értelmében 50 frtig terjedő bírságban, ennek behajthatlansága esetén 5 napig terjedő letartóztatásban lesznek elmarasztalva.

Arad, szab. kir. város kap. hivatala, 1886. jan. 3.

Urbányi,
főkapitány.

Az Equitable

életbiztosító-társaság New-Yorkban
alapított 1859-ben.

Biztosítási tőke 1884. decz. 31-én 788.993.384 o. é. frt.
A társaság vagyon 148.312.910 o. é. frt.
Nyeresémi tartalék 26.733.220 o. é. frt.
Az 1885-ben kötött új biztosítások összege 216.436.495 o. é. frt.
Minden kötvény három év múlva megtámadhatóvá válik. 103-7.10

Magyarországi vezérképviselőség.

Budapest, Andrásy-ut, 12. szám

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak összes szertáraitban a jelen év folyamán összegyűlendő s mintegy 10000 darabra tehető üres hordók értékesítése céljából a f. évi márczius hó 31-én megtartandó ajánlati tárgyalásban résztvenni kívánók felkéretnek, hogy ebbeli — 50 kros bélyeggel ellátott — ajánlatukat, a következő külfelirattal: „Ajánlat üres hordók megvételére 18721 szhoz,” a kitűzött napon déli 12 óráig anyag-szer- és leltárkezelési szakosztályunk főnökénél (Andrassy-út 75. sz.) benyújtani sziveskedjenek.

Az ajánlati minta és eladási feltételek ugyanott megszerezhetők, vagy kívánatra el is küldetnek.

Bánatpénz képen az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis márczius hó 30-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak főpénztáránál 500 frt kész-énzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélküli, vagy az előirt mintától eltérő s a kitűzött határidőn túl beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Egyébként is a m. kir. államvasutak igazgatóságá fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között — tekintet nélkül az ajánlott árra — szabadon válassza, továbbá, hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti részmenyiséget engedhesen át, mely esetben, ha csak az ajánlatban az ellenkező világosan ki nem köttetik — ajánlattevő köteles az átengedett részmenyiséget is átvenni, s hogy végre a czél elérésére másféle intézkedéseket is tehessen.

Budapest, 1886 márczius 6-án

Az igazgatóság.

STOLL KÁROLY,

építészeti és műlakozat,

29-17*

ARADON, ÖZ-UTCZA 23. szám.

Elvállal mindennemű

HID- és ÉPÍTÉSZETI VASMUNKÁKAT

valamint vasból kerti sir-rácsokat és sirkereszteket tervszerint készítésre a legjutányosabb árak mellett.

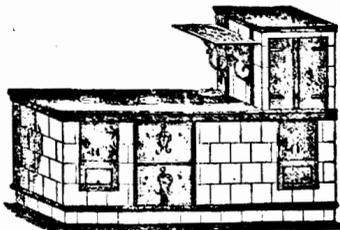
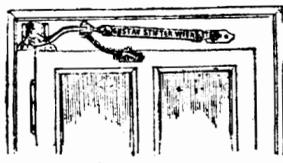
Stifter-féle ajtócsukó légnyomós ajtó-becsapó ellenzővel, raktára Arad-, Békés- és Csongrád megye részére.

Zajtalan ajtócsukás még akkor is, ha azt erőszakkal csapják be. Az ajtó csattanása és idegessé tevő rezzenése nem fordul elő.

Tudomására adom a t. üzlettárs feleimnek miszerint saját készítményű

PRÉSELT VASLEVELEKET ÉS ROSSETTÁKAT

melyeket eddig külföldről nagy nehezséggel és drágán szereztek be, nálam a legjobb minőségben gyári áron alul kaphatják.

Mai naptól 25 százalékos árleengedés!

Van szerencsém a n. é. közönséget és t. vevőimet értesíteni, miszerint üzletem

tökéletes végeladása

érdekében a mai naptól fogva

áruimat 25%-al a bevásárlási áron alul

árusítom, egyszersmint bátorkodom a n. é. közönséget ezen igen előnyös és ritka alkalomra szükségleteinek fedezésére figyelmeztetni, mert a

végeladás még csak rövid ideig tart.

Magamat a n. é. közönség és t. vevőimnek kegyébe és pártfogásába ajánlván maradtam

kiváló tisztelettel

163-5.20

ROSENBERG JAKAB.

Még csak rövid ideig!

Fizetők csipkék és riasolókban már csak kis raktár!

CSEPP GYÖRGY

papir-, rajz-, író- és iskolai szerek üzlete.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

ARADON, TEMPLOM-UTCZA, MINORITÁK PALOTÁJÁBAN,

papir-, író-, rajz-, iskolai- irodai-szerekben

rendezett üzletet nyitottam, melyre a n. é. közönség szives figyelmét felhívom, kérésem azon hozzá adásával, hogy szolid áru és legjutányosabb áron szolgálhatva, minden tekintetben azon igyekszem, hogy a szives bizalmat és pártfogást kiérdemelhessem

Felvételi iroda: mindennemű kő, (lithographiai) és könyvnyomdai munkák, mint: névjegyek, meghívók, levélpapír és boríték-nyomások a legizetesebb kiállításban és jutányos áron vállaltatnak.

Mindennemű iskolai s irodalmi művek dísz- és egyszerű bekötésre a legolcsóbban vállaltatnak.

Kiváló tisztelettel

Csepp György.

169-3.6

Huzás már a jövő Hónapban.

Kincsem 1. sorsjegy 10. sorsjegy csak 10.

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-együtt sorsjegy-irodája: Budapest, vaczi-utca 6. sz.

Huzás már a jövő Hónapban.

jövő Hónapban.

167-6.42

Hirdetmény.

A város tulajdonához tartozó színház épületi bérházakban:

- 1) A kereskedelmi és iparkamara által 600 ft évi bérért birt az északi oldalon az első emeleten lévő 3. sz. 1 előszoba, 3 utcai szoba, 1 cselédszoba, konyha és kamarából álló lakás,
- 2) Péterffy Antal által évi 650 ftért bérelt, a déli oldalon, az első emeleten lévő 3. számú 1 előszoba, 5 utcai szoba, 1 cselédszoba, konyha, kamara és átjáró kamarából álló lakás,
- 3) Varga Borbála által évi 20 ftért bérelt a déli oldal második emeletén lévő, 2 udvari szoba, konyha és kamarából álló lakás 1886. évi május 1-től egy vagy több évre bérbeadatik.

A bérbevétel iránt Parecz István ur gazdasági tanácsnoknál lehet jelentkezni, a kínált feltételek is megtekinthetők.

Arad, szab. kir. város gazdasági székének 1886. febr. 16-án tartott üléséből.

Varjassy Lajos,
aljegyző

Gavrilla által bérelt, az alsó temető és a császári-erdő felől vonuló védőtűz között levő területnek évenként fizetendő 15 ft. 4) Mayer Gavrilla által bérelt, a választó-utczától a legelő-sorig terjedő védőtűz résznek évenként fizetendő 51 ft. 7) Nagy József által bérelt radnai-úti fűrés teleknek évenként 36 forint 50 kr. kiköltési árul vétele mellett 1886. május 1-től, egy vagy több évre leendő bérbeadása iránt f. é. márcziushó 16. napjának d. e. 10 órájára árverés tüzetik ki.

Bánompénzül letendő a kiköltési ár 10%-a. Árverési lehet szóval, vagy a szóbeli árverést megelőzőleg benyújtandó írásbeli ajánlatokkal, mely utóbbiakhoz a bánompénz is melléklendő s melyekben kifejezve kell lenni, hogy az ajánlatot tevő a feltételeket ismeri és elfogadja. A zárt ajánlatok borítékán megjelölendő, hogy az melyik bérletre vonatkozik. A feltételek előzőleg is Parecz István gazdasági tanácsnok úrnál megtekinthetők.

Arad, szab. kir. város gazdasági székének 1886. márczius 6-án tartott üléséből.

Kiadta:
Varjassy Lajos,
aljegyző.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

A pécska-kovácsasházi k. uradalomhoz tartozó Apácza, M.-Csanád, Kunagóta, Megyes és Cs.-palota község határában fekvő földök, a m. pécskai halászati jog, továbbá Apátfalva, M.-Gánhegyes, M.-Csanád, Dombiratos és tót-bán-hegyei urad. hatalmár si jogok további hasznosítása végett Aradon a m. kir. jószágigazgatóság helyiségében (főter 1. sz.), hol a részletek feltételek betekintethetők 1886. április hó 6-án felőbb jóváhagyás fenntartással mellett 10 százalékos bánompénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni, melyre bérelni szándékozik 10 százalékos bánompénzzel ellátva meghívotnak.

Aradon, 1886. márczius 6-án. 174-1.2

M. k. jószágigazgatóság.

Mérték szerint legújabb, általam előmutatott minták után 8 nap alatt készíttetek fehér és színes

ingeket,

a melyek azért előnyösebbek a már készen raktáron tartott ingeknél, mert mindenki a maga ízlése és megjegyzése szerint tökéletesen testéhez álló inget jutányosan megkezezhetheti, ugyszintén

LÁBRAVLÓKAT.

Tisztelettel

ERNYEI GYULA,

a „zöld papagályhoz“ Aradon.

549 886.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönségénél egy 1200 ft évi fizetéssel és nyugdíj jogosultsággal kapcsolatos almérnöki állás üresedésbe jövőn, azon okleveles mérnökök, kik ezen állást elnyerni óhajtják, ezennel felhivatnak, miszerint pályázati kérvényüket f. é. április hó 12-ig nálam nyújtsák be.

Arad, 1886. márcz. 15.

Salacz Gyula,
polgármester.

184/1886. szám.

Árverési hirdetmény.

A város tulajdonához tartozó jelenleg 1) Terék Mihály által bérelt a Szőlő-utczától a városfalig terjedő védőtűz szakaszának évenként fizetendő 53 ft. 2) Tesisz Mihály által bérelt a városfalától a part-utczáig terjedő védőtűz szakaszának évenként fizetendő 45 ft 50 kr. 3) Majer

Az 1885. évi országos kiállításon nagy éremmel kitüntetett: Verseny és kivitelképességért, nagyban termelés és fontos javításért.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára
s művegyészi laboratorinma
ARAD, Szabadságtér 1-ső szám.

A PO-HO

Chinából hozzánk származó gyógyszer rövid idő alatt Európaszerte híressé lett s orvosi körökben is feltűnést keltett azon hatalmas erejénél fogva, melylyel az eddigi gyógymódokkal a legtöbb esetben daczoló betegségek, mint migrain vagy féloldali fejfájás ideges fogfájás, fejszába, sőt még a gyomorzsába és egyéb idegbajok is — vele gyorsan és kiváló sikerrel gyógyíthatók.

Használati utasítás: Ujhegygyel 1-2 cseppet kell dörzsölni a szerént, a mint az ideges fájdalom itt vagy ott mutatkozik erősebben, a homlokon vagy halántékon migrain esetében; az arcszontson arczszábnál; fej-tetőn vagy tarkon egyéb fejfájásnál; az állkapozán ideges fogfájás esetében, a gyomortájon gyomorzsábnál, vagy hystericus hányingernél.

A Po-Ho különben is igen illó essentia lévén a bekenet helyeken az ellillnást gyenge legyezetés által elősegíthetjük, mi a hatást fokozza. Mivel ellillnása közben a szemmet könnyezésre ingerli, czélszerű azt ilyenkor behunyni.

A legkomolyabb bécsi orvosi szaklap a „Wiener medizinische Wochenschrift“ a Po-Ho felől következőleg nyilatkozik:

„A Po-Ho itt orvosi, valamint a közönség körében valóságos feltűnést okoz. Hatása migrain, fejfájás és neuralgia esetében valóban meglepő, 1-2 csepp a fájdalmas helyre bedörzsölve elegendő a fájdalom azonnali csillapítására. Ezen gyógyszer sokszoros tapasztalás után a legmelegebben ajánlható.“

Ára egy kis üvegnek 85 krajczár.

Kapható Aradon:

Rozsnyay Mátyás,

gyógyszertárában
Szabadságtér 1-ső szám.

SINGER

A „NÁDOR-SZÁLLODÁVAL“ SZEMBEN.

SINGER

AMERIKAI VARRÓGÉPEK

és
VASBUTOR

gyári raktára

53-19

SINGER L. S.

Aradi kereskedő 1886. óta.

A VARRÓGÉPEKHEZ
szükséges kellékek.

Mindennemű varrógépek javítása is eszkezőltetik. Azonkívül ajánlom dusan felszerelt vasbutor gyári raktáromat nagy választékban.

Valódi amerikai HOWE, nevezetesen WHEELER & WILSON, SINGER, GROVER & BACKER és KÉZI varrógépek CSALÁDOK, nemkülönben SZABÓK és CZIPÉSZEK számára.

Részletfizetésre is.

Vidéki megrendelések pontosan eszkezőltetnek.